KKTC Gelecek Stratejileri **Sonuç Raporu** hazırlandı

TEB, DEİK ve Türk-KKTC İş Konseyi işbirliği ile hazırlanan "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İçin Gelecek Stratejileri Sonuç Raporu", KKTC yetkililerine teslim edildi. Girne'de yapılan toplantıda konuşan TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, **Kıbrıs Türk halkının, Nisan 2004'teki referandumda çözümden yana oy kullanmasına rağmen,** uluslararası toplum tarafından cezalandırıldığına dikkat çekti.

>> Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İçin Gelecek Stratejileri Sonuç Raporu Konferansı'na, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete'nin yanı sıra, Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Kaya Türkmen, TEB Genel Müdürü Varol Civil ve KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Müsteşarı Ömer Köseoğlu katıldı.

Türk Ekonomi Bankası'nın (TEB), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Türk-KKTC İş Konseyi işbirliği ile 24 Mayıs 2010'da KKTC'ye taşıdığı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İçin Gelecek Stratejileri Konferansı'nın sonuçlarını rapor haline getirdi. Rapor, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete ve TEB Genel Müdürü Varol Civil'nin katılımıyla gerçekleştirilen törende KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Müsteşarı Ömer Köseoğlu'na sunuldu.

KKTC'nin tüm sosyal ve ekonomik süreçleri ile ele alındığı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İçin Gelecek Stratejileri Sonuç Raporu'nun teslim törenine Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) Başkanı Günay Çerkez, Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Ali Çıralı, Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçisi Kaya Türkmen ve DEİK Türkiye-KKTC İş Konseyi Başkanı Mustafa Fethi Gürbüz ile çok sayıda iş adamı katıldı.

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, KKTC halkının 2004'teki Annan Planı'nda yapmış olduğu çözüm adımının AB tarafından görülmediğini belirterek, Kıbrıs Türk halkının barış için mücadele etmesine rağmen izolasyonlarla mücadele ettiğine dikkat çekti. Mete, KKTC'nin ekonomisinin gelişmesi için toplumun tüm kesimlerini bir araya getirecek bir konsey kurmak gerektiğini söyledi. KKTC'deki yatırım ortamının iyileşmesi için çalışmaların takip edilmesine vurgu yapan Mete, KKTC hükümetinin sonuçları dikkatle takip etmesi gerektiğini ifade etti.

TOBB'UN KKTC VİZYONU

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, TOBB'un KKTC vizyonunu şöyle anlattı: "Ekonomisi hızla gelişip büyüyen, halkı giderek zenginleşen, Türkiye ile karşılıklı iktisadi ve ticari ilişkileri giderek gelişen, maruz bırakıldığı haksız ekonomik ve siyasi izolasyonları kaldırılan, ekonomisi, siyasi sitemi, hukuk sistemi ve halkı uluslararası sisteme entegre olan, çözüm müzakerelerinde güçlü, müzakereler sonrası güçlü ekonomisi ve yetişmiş insan gücü kaynağı ile kendi ayakları üzerinde durabilen bir KKTC hedefliyoruz.

Elbette, önemli olan siz iş insanlarının nasıl bir Kıbrıs düşündüğüdür. Bu vizyon çerçevesinde TOBB olarak temsil edildiğimiz tüm uluslar arası platformlarda, Kıbrıs konusundaki çözüm önerilerimizi, KKTC iş dünyasının uluslararası camiaya entegre olması gereğini gündeme getirdik, getirmeye devam ediyoruz. Bu gi-

rişimlerimizi ve sağladığımız destekleri, DEİK bünyesinde tesis ettiğimiz Türk-KKTC İş Konseyi, TEPAV tarafından yürütülen analizler ve kapasite inşa programları ile daha da çeşitlendirmekte ve güçlendirmekteyiz."

Halim Mete, KKTC Gelecek Stratejiler Konferansı'nın sonuçlarını önemsediğini dile getirerek, bu sonuçlardan yararlanılacağına inandığını sözlerine ekledi.

CİVİL: "RAPORUN SONUÇLARI UMUTLARIMIZI TAZELEDİ"

TEB Genel Müdürü Varol Civil ise KKTC'nin ada ülkesi olması sebebiyle başarılı ada ülkelerini örnek alması gerektiğini belirtti. Civil, "Geçtiğimiz mayıs ayında KKTC'li iş adamlarının da geniş katılımıyla KKTC Gelecek Stratejileri Konferansı'nı gerçekleştirdik. Konferansta hep birlikte KKTC'nin potansiyelini ortaya çıkarmak için ülkenin dününü, bugününü ve yarınını masaya yatırdık" dedi.

Raporun, üç yıl önce banka olarak yatırım yaptıkları Kıbrıs'ın geleceğine yönelik umutlarını tazelediğini vurgulayan TEB Genel Müdürü Varol Civil, rapordaki KKTC'nin güçlü yanlarını şu şekilde sıraladı;

"Eğitim seviyesinin yüksek olması, coğrafi konum ve güzellikleri, turizm ve tarıma uygun iklim şartları, Türkiye Cumhuriyeti'nin vermiş olduğu destekler, KKTC'nin eğitim adası haline gelmiş olması."

GÜRBÜZ: "RAPOR, SIKINTILARI YAŞAYANLARIN SÖYLEMLERİ ÜZERİNE KURULDU"

DEİK Türkiye-KKTC İş Konseyi Başkanı Mustafa Fethi Gürbüz de, "Sunumu yapılacak olan raporun belki de en önemli özelliği, Kıbrıs iş dünyasının beklentilerinin bilfiil işin içinde olan, sıkıntıları en fazla yaşayan insanların söylemleri üzerine kurulmuş olmasıdır" dedi.

KKTC'nin ekonomik ortamı ve sorunlarının herkesin malumu olduğunu ifade eden Gürbüz, "Yatırım dolayısıyla ekonomi alanındaki olumsuz ortamı yok etmek de bizlerin görevidir" dedi.

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Ali Çıralı da yaptığı konuşmada, KKTC'nin ekonomik gelişimi için çıkılması gereken yanlış ve doğru yolları anlattı. İthalatla ekonomik büyümenin gerçekleşemeyeceğini belirten Çıralı, ülkedeki mal ve hizmet üretiminin artırılması gerektiğini de söyledi. Dış satımdaki izolasyonları vergilerle kapatacaklarını ifade eden Çıralı, Mersin Gümrüğü'nün KKTC için önemine vurgu yaparak, Mersin Limanı'nın KKTC ürünlerine açılması gerektiğini dile getirdi.

KKTO Başkanı Günay Çerkez de siyasi gelişmelere takılmadan daha güçlü bir ülke ekonomisine sahip olabileceklerini vurguladı. Çerkez, anavatanla koordineli bir şekilde çalışılması durumunda ülke ekonomisinin hızlı bir şekilde kalkınacağını söyledi.

TOBB, KKTC'ye **iki ambulans** bağışladı

TOBB, Lefkoşa Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi'ne iki adet ambulans bağışladı. Ambulansların teslim töreninde konuşan KKTC Başbakanı İrsen Küçük, ***TOBB'un son 10 yılda Türk ekonomisine damga vurduğunu*** *belirtirken, yapılan bağışın anavatan Türkiye ve kuruluşlarının Kıbrıs Türk halkının yanında olduğunu bir kez daha gösterdiğini söyledi.*

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Lefkoşa Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi'ne iki adet ambulans bağışladı. Ambulansların teslim töreninde konuşan TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, TOBB olarak Kıbrıs Tük halkının refah ve mutluluk içinde yaşamasını arzu ettiklerini dile getirdi. Mete, TOBB'un temsil edildiği tüm uluslararası platformlarda Kıbrıs konusundaki çözüm önerilerini dile getirdiklerini, KKTC iş dünyasının tüm dünyaya entegre olması için girişimlerde bulunduklarını anlattı. Türkiye ve KKTC arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmek amacıyla iş konseyi kurduklarını belirten Mete, Girne'de Türk Ekonomi Bankası, DEİK, Türkiye-KKTC İş Konseyi ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın işbirliğinde hazırlanan "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Gelecek Stratejileri Raporu"nu KKTC yetkililerine sunduklarını anımsattı.

KKTC BAŞBAKANI KÜÇÜK: "TOBB TÜRK EKONOMİSİNE DAMGA VURDU"

KKTC Başbakanı İrsen Küçük ise konuşmasında, yapılan bağışla anavatan Türkiye ve kuruluşlarının Kıbrıs Türk halkının yanında olduğunu gösterdiğini ifade etti. Küçük, Türk ekonomisinin gelişmesinin, KKTC ekonomisinin gelişmesine de olumlu katkıları olduğunu söyledi.

Sağlık Bakanı Ahmet Kaşif de ambulansların KKTC'ye bir telefonla gönderildiğini ifade ederek, TOBB'a teşekkür etti. "Anavatan Türkiye ile sadece hükümetler düzeyinde değil, kuruluşlar nezdinde de iyi ilişkiler içinde olunduğunu" dile getiren Bakan Kaşif, işbirliği ve dayanışmanın devam etmesi temennisinde bulundu.

Konuşmaların ardından KKTC Başbakanı İrsen Küçük, Halim Mete'nin kendisine takdim ettiği ambulansların anahtarlarını Sağlık Bakanı Ahmet Kaşif'e verirken, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete'ye de bir de anı plâketi sundu.

KKTC **Yatırım Danışma Konseyi** toplandı

>>KKTC Yabancı Yatırım Danışma Konseyi'nin ilk toplantısında konuşan TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Stratejik hedefimiz her alanda kendi ayakları üzerinde durabilen bir KKTC'nin yaratılması olmalıdır" dedi.

KKTC Yabancı Yatırım Danışma Konseyi'nin ilk toplantısında konuşan TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, KKTC'nin hak ettiği ekonomik gelişmişlik seviyesine çıkması için, Kıbrıs Türk halkına uygulanan, **ekonomik ve siyasi ambargonun son bulması** gerektiğini vurguladı. Hisarcıklıoğlu, "Stratejik hedefimiz her alanda kendi ayakları üzerinde durabilen bir KKTC'nin yaratılması olmalıdır" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "KKTC Gelecek Stratejileri Raporu"nun sunulmasının ardından 5 Ekim 2010 günü toplanan, KKTC Yatırım Danışma Konseyi toplantısına katıldı. KKTC Yabancı Yatırım Danışma Konseyi toplantısına TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, KKTC Başbakanı İrsen Küçük, T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, KKTC Hükümeti'nden Enerji ve Ekonomi, İçişleri ile Ulaştırma bakanları ve KKTC'de iş yapan Türk yatırımcılar katıldı.

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu konuşmasında, KKTC'nin maksimum 3-5 yıl içerisinde yatırımlar için cazip, güvenli ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulması gerektiğini belirterek, "En azından, turizm ve eğitim gibi iki sektörü cazibe merkezi haline getirmeliyiz" dedi.

KKTC İŞ DÜNYASI ULUSLARARASI CAMİAYA ENTEGRE OLMALI

Türk özel sektörünün Kıbrıs vizyonu hakkında bilgi veren Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Türk özel sektörü olarak, ekonomisi hızla gelişip büyüyen, halkı giderek zenginleşen, Türkiye ile karşılıklı iktisadi ve ticari ilişkileri giderek gelişen, maruz bırakıldığı haksız ekonomik ve siyasi izolasyonları kaldırılan, ekonomisi, siyasi sitemi, hukuk sistemi ve halkı uluslararası sisteme entegre olan, çözüm müzakerelerinde güçlü, müzakereler sonrası güçlü ekonomisi ve yetişmiş insan gücü kaynağı ile kendi ayakları üzerinde durabilen bir Kıbrıs vizyonumuz var. Bu vizyon çerçevesinde TOBB olarak temsil edildiğimiz tüm uluslararası platformlarda, Kıbrıs konusundaki çözüm önerilerini, KKTC iş dünyasının uluslararası camiaya entegre olması gereğini gündeme getirdik. Bu girişimlerimiz ve sağladığımız destekleri, DEİK bünyesinde tesis ettiğimiz Türk-KKTC İş Konseyi, TEPAV tarafından yürütülen analizler ve kapasite inşa programları ile daha da çeşitlendirmekte ve güçlendirmekteyiz."

Katılımcı ekonomi yönetimi ve kapsamlı reform programı için üç temel kurumun KKTC için hayati önem taşıdığını düşündüğünü dile getiren Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "Toplumun tüm kesimlerini bir araya getirecek, işleyen bir Ekonomik ve Sosyal Konsey, yabancı sermayenin sorunlarını ortaya koyacak Türkiye'deki Ya-

>> KKTC Yabancı Yatırım Danışma Konseyi'nin ilk toplantısına katılan TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu tarafından karşılandı.

bancı Sermaye Danışma Konseyi'ne benzeri bir yapılanma ki, bugünkü toplantımız da budur. KKTC yatırım ortamının iyileştirilmesi için Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu benzeri bir yapı."

KKTC'deki yatırım ve iş yapma ortamıyla ilgili bazı tespitlerini de paylaşan Hisarcıklıoğlu, öncelikle, KKTC'de var olan "Mersin Gümrüğü geçilmez" anlayışının değiştirilmesi gerektiği vurguladı. Hisarcıklıoğlu, tüm dünyadan ithalat yapan Türkiye'nin KKTC'den gelecek ürünlere sorun çıkarmasının düşünülemeyeceğini belirtti.

DEVLET BAKANI ÇİÇEK: "KKTC YATIRIM AÇIĞI VE AÇLIĞI OLAN BİR ÜLKE"

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, ilk toplantısını yapan KKTC Yatırım Konseyi'nin yeni bir bakış açısıyla KKTC'deki yatırım açığı ve açlığının giderilmesi noktasında önemli bir milat oluşturacağını söyledi. Türkiye'nin KKTC ile ilişkisinin çıkar ve menfaat ilişkisi olmadığının altını çizen Çiçek, KKTC'de adil ve kalıcı bir barışın gerçekten tesis edilmesini, bir barış adası olmasını arzu ettiklerini belirterek, "Adil ve kalıcı bir barışın nasıl tesis edileceği ise müzakerelerde hep ortaya konulmuştur. Buradaki Türkler azınlık değildir iki eşit halk, devlet, demokrasi vardır kalıcı bir barış temin edilecekse bunun üzerine inşa edilecektir. Yaşanan bunca acılardan sonra sözde bir çözüm adına kimse buradaki gelişmeyi 1974 öncesine gönderemez, bu mümkün değil, doğru da değil" ifadesini kullandı.

EROĞLU: "TÜRKİYE EKONOMİSİ VE İŞ DÜNYASI DAVAYI SAHİPLENMELİ"

KKTC Yabancı Yatırım Danışma Konseyi'nin ilk toplantısında konuşan KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, toplantıda yapılan, tecrübelere dayalı konuşmalardan dersler çıkaracaklarını belirterek, güçlü bir ekonominin güçlü halk ve güçlü devlet anlamına geldiğini ve bunun kıymetini en fazla devlet yönetiminde görev alan siyasilerin bildiğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Eroğlu, Kıbrıs sorununun çözümsüzlüğü ve ekonomideki yapısal pek çok sorunun, KKTC ekonomisinin istikrarlı ve sürdürülebilir büyümesini engellediğini belirterek, Kıbrıs Türkü'nün ekonomik ve siyasi açıdan ayakta durabilmesi için Türkiye ekonomisi ve iş dünyasının davayı sahiplenmesi gerektiğini söyledi. Eroğlu, Kıbrıs sorununa çözüm bulunması dileğini ifade ederek, Kıbrıs Rum tarafının olumsuz tutumunun önümüzdeki günlerde BM, AB ve ilgili ülkelerin tavrıyla değişeceğine inandığını dile getirdi.

KÜÇÜK: "YAPISAL REFORMLARI KARARLILIKLA SÜRDÜRECEĞİZ"

KKTC Başbakanı İrsen Küçük, bir ülkede ekonomik kalkınmanın en önemli faktörlerinden birinin dış yatırımların sürdürülebilir kılınması olduğunu belirterek, sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın tesis edilebilmesi ve dış yatırımların ülkeye çekilebilmesi için gerekli tüm yapısal reformları sabır ve kararlılıkla yapmaya devam edeceklerini söyledi.

Türkiye'nin deneyimlerinden faydalanarak ve AB ile Dünya Bankası'nın KKTC için yaptığı çalışmaları referans alarak, KKTC'nin yatırımcı dostu bir ülke olması çabalarının aralıksız süreceğini vurgulayan Başbakan Küçük, yapısal reformların yatırım iklimini iyileştireceğine inandığını belirtti. Küçük, hükümetin üzerinde yoğunlaştığı ve dört alanda sürdürdüğü yapısal reformlara değinerek, kamu finansmanının sürdürülebilir kılınması, kamu reformu çalışmaları ve reel sektörün güçlendirilmesine yönelik önemli kararlar aldıklarını ifade etti.

Göreve geldikleri günden beri kamu maliyesindeki sıkıntıların aşılmasına ve bütçedeki olumsuzlukların en aza indirilmesine özel önem atfettiklerini belirten Küçük, aldıkları tedbirlerin olumlu sonuçlar vermeye başladığını, bu yılın ilk 8 ayında geçen yıla göre toplanan KDV'de yaklaşık % 10, toplam yerel gelirlerde ise % 13 artış sağlandığını belirtti. Küçük, 2011 yılı sonuna kadar 200 milyon TL'lik tasarrufun gerçekleşmesini ve kamu maliyesi dengesinin 2011 yılında daha güçlü bir şekilde tesis edilmesini öngördüklerini anlattı.

Açılış sunuşlarının ardından söz alan yatırımcılar, bürokratik işlemlerin azaltılmasını, bürokrasinin etkin ve verimli işleyişini ve süreçlerin uluslararası standartlara çekilmesini, enerji maliyetlerinin düşürülmesini, iş gücü maliyetlerinin rekabet edebilirlik gücünü engellememesi, kamu ve özel sektörde ücretlerin yakınlaştırılmasını, iletişim ve ulaşım altyapısının özel sektör öncülüğünde geliştirilmesini, ulaştırma arzının artırılması çoğunluk hissesi özel sektöre ait yeni havayolları şirketlerinin kurulmasının teşvik edilmesini, yatırımlara ilgili vergi-resim-harç oranlarının düşürülmesini talep etti.

TED KKTC'de eğitim meşalesini yaktı

Türk Eğitim Derneği'nin (TED) 23. okulu KKTC'de hizmete girerken açılışa TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile birlikte, KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, KKTC Meclis Başkanı Hasan Bozer, KKTC Başbakanı İrsen Küçük, T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, eski T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun ve KKTC Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Nazım Çavuşoğlu da katıldı.

Açılış töreninde konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, kendisinin de TED Ankara Koleji Mezunu olduğunu belirterek, okul yıllarına ilişkin bir anısını anlattı. Hisarcıklıoğlu, "Kolejli olmak bir ayrıcalıktır" dedi. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek de TED Koleji'nin Türkiye'deki eğitim kurumlarının başında geldiğini vurgulayarak, "TED Koleji, Türkiye'de eğitimde bir kalite kurumudur. Bu kalitenin KKTC'ye taşınması, burada faaliyete geçmiş olması anlamlı ve önemlidir" diye konuştu.

KKTC Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Nazım Çavuşoğlu ise eğitime değer vermenin, çağdaşlığın en vazgeçilmez unsurlarından olduğunu, "Eğitim üzerinde titizlikle durulması gereken, uğraş dolu bir süreçtir. Hükümet ve bakanlık olarak bu konulardaki çabaları destekliyoruz" sözleriyle ifade etti.